

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 49 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Juna 1931.

PATENTNI SPIS BR. 7978

Fedorov P. Bonifatije, Kragujevac, Jugoslavija.

Drebank-mašina za obradu kolenastih osovina.

Prijava od 29. jula 1922.

Važi od 1. augusta 1930.

Drebank-mašine, koje dosada postoje u u Evropi za obradu kolenastih osovina dele se na dve vrste i to:

a) Za obradu velikih osovina, gde se osovina utvrđuje i leži nepomično na postolju drebanka, a sekači, koji seku podvode se pod ona mesta, koja treba obraditi, a zatim puštaju se u kružno kretanje, i

v) Za obradu srednjih i malih osovina, kod kojih se osovina stavi (i utvrđuje) na odnesena središta obične drebank-mašine i kolena osovine obrađuje se zatim običnim suportom.

Kao prva tako i druga vrsta drebanka osnovana je na principu premeštanja: 1. vrste sekača ka mestu obrade, a kod 2. same osovine ka sekaču. Ta se premeštanja izvršuju pomoću ruku, to jest od strane radnika, od čijeg iskustva i pažnje zavisi veća ili manja brzina i tačnost ovih premeštanja, i ponovnih utvrđenja. — Praksom je utvrđeno, da svaka premeštanja pomoću ruku predmeta, koji se obrađuju u drebanku ne mogu biti tačna i dosta su spora.

S toga treba da se te mašine smatraju i u tehničkom i u ekonomskom pogledu kao nesavršene.

Samo automatska ili bar poluautomatska premeštanja utvrđenih predmeta u mašini, mogu garantovati tačnost i brzinu tih operacija.

Polazeći od ovih razloga ja predlažem jednu drebank-mašinu polpuno nove konstrukcije, kod koje su ukinuti svi označeni nedostaci.

U mojoj mašini kolenasta osovina, koju treba izraditi, stavi se i utvrđuje se samo jedared u početku rada, a zatim kao i sama osovina tako isto i sva njena kolena obrađuju se, tako da se ne remete njena utvrđenja, već samo pulem poluautomatskog planetskog prenošenja osa njenog okretanja-pomoću mehanizma same mašine.

Pronađena mašina, koju ja predlažem takođe je tipa „Drebank“ t. j. sastoji od ovih delova:

1. Horizontalnog postolja	„A“
2. Špindel-štoka sa iberzecungom i stepenastim točkovima	„B“
3. Vretena za gvint sa kompletnim zubčanicama	„C“
4. Običnog suporta	„D“
5. Rajštoka	„E“

Odlikuje se pak moja mašina od običnog drebanka tim, što na osovinu špindel-štoka „B“ (v. sliku broj 1) u mesto obične kloben-šajbne ja stavim zupčanik „a“ sklop-ljen sa planšajbnom „b“, ovu pak planšajbnu ja snabdeвам sa 4 prstena pod 1, 2, 3 i 4 sa ekscentrično raspoređenim u njima otvorima; treba da se oni navuku jedan na drugi tako da bi se ovi prsteni mogli dosta slobodno okretati jedan u odnosu prema drugom. Prsten pak 1 ja utvrđujem ka planšajbni „b“ čineći ga nepomičnim prema planšajbni.

Svaki je prsten snabdeven jednim čeličnim osiguračem čiji kraj može da bude uveden u ma koje udubljenje (v. sliku broj 4.): a, b, c, d, e — i t. d. narednoga za

njim prstena, fiksirajući na taj način uzajamni položaj ovih prstena.

U centralnom se prstenu 4 slavi priliskač „x“ za utvrđivanje kraja kolenaste osovine, koju treba obraditi. Na isti se način udešava kloben-šajbna i na rajštoku „E“ kao što se vidi na slici broj 1 i u pritiskaču „U“ utvrđuje se drugi kraj kolenaste osovine tako da bi se koleno, namenjeno za obradu, nalazilo u osi okretanja špindela drebanka. Špingli-štokovi „B“ i „E“ vežu se međusobom u zajednički sistem okretanja pomoću zubčanika i osovine „K“ (koja se nalazi unutra u postolju drebanka „A“).

Pošto smo za fiksiravali ekscentrične prstene špingli-štokova osiguračima (stopovima) i pošto smo pustili mašinu u kretanje, mi obrađujemo koleno osovine.

Ako pretpostavimo da naredno koleno osovine treba obraditi pod uglom od 90° prema prvom kolenu, onda mi oslobodivši osigurače ekscentričnih prstena, okrećemo svaki od ovih prstena za 90° i ponovo njih utvrđujemo osiguračima i pustivši zatim mašinu, obrađujemo naredno koleno osovine i t. d. tako da ne remelimo utvrđenja same osovine i bez svakog uz to pregleda, mere i odmeranja.

Ako se traži umanjiti ili povećati dužinu kolena osovine, onda se ekscentrični prsten kloben šajbne okreću u suprotnom smislu i fiksiruju se šrafovim u odgovarajućim udubljenjima prstena. Pri postepenom okretanju ekscentričnih prstena (svakoga para

odvojeno) u suprotne strane od položaja, koji je pokazan na crtežu 4 — za 180; mi ćemo dovesti udubljenje prstena 4 u centralni položaj kloben-šajbne t. j. koncentrično sa osom okretanja same mašine i tada mi možemo obrađivati pravi deo osovine kao na običnoj drebank-mašini.

Kao što se iz opisa vidi, na mojoj mašini osovina, koja se obrađuje, utvrđuje se samo jedared i u utvrđenom slanju, središta njenih kolena prenose se u svaki položaj poluautomatski. Kolena se mogu obrađivati u neograničenoj količini pod kojim je pravouglo i u različitoj dužini u granicama od maksimalnog ekscentriciteta do 0.

Tačnost premeštanja ne zavisi od rade-nika, već isključivo od tačnosti same mašine.

Premeštanje se izvršuje brzo, jer ne traži nikakvih pregleda i odmeranja.

Radi ugodnosti upotrebe kloben-šajbna mogla sistema na prednjoj strani kloben-šajbne mogu da budu učinjeni natpisi: kolikim stepenima u odnosu prema uglu i kakvim dimenzijama u odnosu prema dužini kolena osovine odgovara ovaj ili onaj uzajamni položaj ekscentričnih prstena kloben-šajbne.

Patentni zahtev:

Drebank za obradu kolenastih osovine, naznačen time što se predmet koji se obrađuje, namešta u osu okretanja drebanka putem sistema ekcentrika tako, da se ne remeti utvrđenje predmeta.

